

KÖZÉRDÉK

POLITIKAI, TÁRSADALMI ÉS KÖZGAZDASÁGI LAP.

Megjelenik hetenkint kétszer: csütörtökön és vasárnap reggel.

Előfizetés
 egész évre - - 12 korona.
 fél évre - - 6 "
 negyed évre - - 3 "
 Egyes szám ára 12 fillér.

Kiadóhivatal: Nagyenyedi Könyvnyomda és Papírángyár r. t. — Szerkesztőség irodája ugyanott.
 Hirdetéseket és előfizetéseket fölvesz FÖLDES EDE könyvkereskedő, a kiadó megbízottja.
 Hirdetés ára centiméterenként 6 fill. Többszöri hirdetés árkedvezményben részesül.
 Nyiltér sora 40 fillér.

Budapesti hirdetések kizárólagos felvétele milliméter-árszabás szerint a Leopold Gyula
 Vidéki Lapok Központi Hirdetési Osztályában
 Budapest, VII., Erzsébet-körút 41. sz.

Vármegyei élet.

Felkérjük a független vármegyei párt azon igen tisztelt tagjait, kik a törvényhatósági bizottságnak tagjai, hogy a vármegyénél senkinek — semmiféle állásra előre ígéretet ne tegyenek.

A független vármegyei párt vezetősége tagjaival egyégesen fogja megállapítani annak idején egyes állásokra a jelöléseket. — *A párt jelöltjei — a párttagok összetartása és támogatása esetén biztos kilátással mehetnek a küzdelembe.*

Szükséges ezt hangsúlyozni azért, mert már is egyes tisztviselők házalni indultak a bizottsági tagoknál.

Most még nevetek ki nem irunk, de ha a házalással és a szavazatok utáni koldulás fel nem hagyunk, névszerint fogjuk az illetőket pellengérré állítani. Rendesen azon tisztviselők szoktak ezt tenni, kik legkevesebb megbízhatók, akik legkevesebb felelnek meg hivatalos kötelességeiknek — s mégis előre haladni szeretnének az arra érdemesek eltolásával is — gyűjtjén sütyomban ketrét görnyedve — alázatosan szavazatokat.

Az ilyen emberek kétszínűek, megbízhatatlanok — s ezért óra intjük a törvényhatósági közgyűlés igen tisztelt tagjait, hogy senki ígéretet hivatalos állásokra előre ne tegyen.

Törvényhatósági bizottsági tagok választása.

Folyó hó 11-én folyt le vármegyénkben a törvényhatósági bizottsági tagok választása.

A választás mindenütt nagy érdeklődés és erős küzdelem mellett folyt. Itt-ott kortesfogásokat is használtak, a mint már az ilyen alkalommal szokásban van azoknál, akik nem sokra becsülik a szavazó polgárság független meggyőződését.

Különösen feltűnt két ilyen kortesfogás Nagyenyeden. Az anyakör elnöke méteres plakátokon kihirdette, hogy ő a főispán jóváhagyása mellett osztályozta a függetlenségi párt tagjait és sem Róka József p. u. igazgató, sem Belházy Gyula városi főerdész, sem Kövér János el. isk. igazgató nem felelt meg a vizsgálaton, hanem csak az ő listáján levők találtak igazi függetlenségieknek, pl. Farnos Dezső és Rónai Mór.

A másik pedig a „Budapesti Hírlap“ egy cikke volt, melyet az „Alsófehér“ külön lenyomatban tett közzé. Kár volt a nyomdafestékért. Okos ember úgy is kinevette az egész számalmas manővert. Valaki, hogy az alispán elleni út hajsztát növelje, feljelentést tett ellene, azért mert a törvényhatósági közgyűlés a verespataki főszolgabíró

székhelyét Abrudbányára határozta visszavitetni. Ebben a kérdésben az alispánnak tudvalevőleg semmi szerepe sincs, még csak szavazatával sem járulhatott a kérdés eldöntéséhez. Kevésre becsülheti az „Alsófehér“ olvasói intelligenciáját, hogy hatást vár az ilyen fogasoktól. Egyebkent is a függetlenségi párt többsége bizonyos volt, de gonoszoknál kellett, mert e nélkül nem tud élni az „Alsófehér“.

Ezen választások alapján Alsó-Feher vármegye választott bizottsági tagjainak névjegyzéke az 1908—1910. illetve a most választottakra nézve 1913. évekre következőleg alakult meg:

I. Abrudbánya-Verespataki választó-kerület. Dr. Ürmösy Károly, Székely Károly, David Kálmán, Ajtay Árpád, Jankó Ernő, Melis István (ujak), Nikkel János, Winkler János, dr. Török Gábor, dr. Blaha Gábor, Dávid Samu, Molnár Albert.

II. Gyulafehérvár városi választó-kerület. Nemes Samuel, Boska József, Fabian Sándor, Deutsch Mano, Felszeghy Lajos, Vajda Lajos, dr. Ujfaluzy József, dr. Deutsch Mór, Teculescu János, Ruszan Florián, Zeidler S., Grosz Frigyes (ujak), Novák Ferencz, Ávéd Jákó, dr. Elekes Viktor, Sárdi Miklós, Imecs F. Jákó, Zeyk Gábor, dr. Emmánuel Győző, Majláth Ferencz, Korodi Péter, dr. Mohay Sándor, Miku Simon, dr. Gall Béla.

III. Nagyenyed városi választó-kerület. Szöllösi Ferencz, Bartha Zsigmond, dr. Asztalos Kálmán, Farnos Árpád dr., Farnos Dezső dr., Rónai János dr., Jancsó Sándor, Fogarasi Béla, Székely Ödön (ujak), Dezső Zsigmond, Deli Ödön, Sombori Sándor, Scheidel József, Nagy Lajos, Z. Szócs Sándor, Uray László, Fogarasi Albert, Papp Ferencz.

IV. Vizakna városi választó-kerület. Török Bertalan, Ince Lajos, Hentes Iszaja, Brandsch Frigyes, Schissel Albert, Papp János, Ghisoiu János, Popa Isaila (ujak), Ambrus Károly, Zsedényi Ottó, Konca Lajos, Takács István, Áibu Miklós, Szentiványi István, ifj. Reithoffer Alajos, Ambrus Pál.

V. Alvinczi választó-kerület. Szögyén Béla, Telegdi Ferencz, Verkóczy Károly, Zlamál Gusztáv, Benedek Károly, Pataky László (ujak), Kádár György, Tokos Jenő, Ikrík Arnold, Ráczkői Lajos, Székely Árpád, Versényi Károly, Pásztoly Ödön.

VI. Balázsfalvi választó-kerület. Hodosi Brutus, dr. Márku Izidor, dr. Szentpalean, Rádes Dávid, Popu Stefan, Pataky András, Pakurár Iván (ujak), dr. Bunea Ágoston, Borbát György, Prekup Gábor, Domsa Aurél, dr. Ratiu János, Enyedi Lajos, Papp Gábor.

VII. Borbándi választó-kerület. Munteán Miklós, Márk Aurél, Magda János, Brán Szevér, Andrei Lajos, Filispensku Antal (ujak) Végh István, Deán Valér, Butyka Sándor, Luister Mihály, Major János, Pataki János.

VIII. Magyarigényi választó-kerület. Dr. Bogarus András, Kontz Albert, Gál Lajos, Sántha János, Zöld József, Sebestyén Ferencz (ujak) dr. Szász Pál, dr. Werner Gyula, Vadadi László, Frenzl Gyula, Bartók Deues, Betekuj Áron.

IX. Marosújvári választó-kerület. Jancsó Ödön dr., Jancsó Lajos, Bedő Samu, Gegő Karoly, Slaby Gaspar, Szilágyi Leopold, Csegezi Gyula, Nagy Domokos, Boér János (ujak), Fülöp Gábor, Bedőházi Pál, Bartha Mózes, Csató János, Magyar Mihály, dr. Nagy Samu, Kurta Karoly, Szabó Albert, Szász József.

X. Nagyenyed vidéki választó-kerület. Moóré Karoly, Imreh József, Turyogi János, Angyel József, Papp László, Geher Hubert, Krengel Sándor, Horvath Pál, dr. Mátyas Mihály, Csató Ferencz, Nagy Pál, (ujak) dr. Száva Aurél, Krisán István, Horvath László, Finna Béla, Solymosi Bálint.

XI. Vingárdi választó-kerület. Gocsman József, Virág József, Bokács Gyula, Dobolyi Sándor, Brettner Daniel, Tuzson Gyárfás, Dobolyi Elemér, László Ferencz, Csécs Andor, Bacsoni Mihály, Uleni Mihály, Dengel Simon, (ujak) Jónás Jenő, Buda György, Dobolyi Zsigmond, Demeter Lajos, Enyedi Simon, Barabás Károly, Balázs József, Zalaányi Farkas, Kolombán János, Kunert Imre, Péterffy Kálmán, Szakács Gyula.

XII. Zalatnai választó-kerület. Montáni Gyula, Kristea Miklós, Dumitrean János Besa Emanuel, Agerbicsán János (ujak), Álbini Gyula, dr. Szontag Adolf, Csiki János, Rád Traján, Czövek Róbert.

A közigazgatási bizottság gyűlése.

F. hó 13-án szerdán, br. Kemény Árpád főispán elnöklete alatt tartott gyűlésen a választott tagok közül jelen voltak: Zeyk Dániel, Csató János, gr. Bethlen Sándor, Zeyk Kálmán, Török Bertalan, br. Kemény Pál, Batta Bertalan, dr. Mayer Ödön, Gáspár János.

Br. Bánffy Kázmír olvasta fel Szász József alispán mult havi közigazgatási jelentését. Ezután előadta a m. kapudi volt úrbéreszek és gör. kath. egyház omlásos legelő helyeinek befásítási ügyet. A befásítás 6 év alatt lesz keresztülviendő.

Nagy érdeklődést keltett a belügyminiszternek 123455. számú leiratának felolvasása, mely jó hosszú időt vett igénybe s nem egy helyét felcsoválva hallgatták a tagok, végtelen kicsinyes, keresett kifogásait és kritikáját Szász József alispánra vonatkozólag, kit végül fegyelmi vizsgálat alá vet és hivatali állásától is felfüggeszti.

Gr. Bethlen Sándor szólalt fel először és sajnálata mellett a törvényes rendelkezés

előtt kénytelen lévén meghajolni, egy harmas bizottság kiküldését javasolta Zeyk Dániel, dr. Mayer Ödön és Gáspár János személyében. Török Bertalan tekintettel arra, hogy a vizsgálat a hírlapok által tendenciósan felizgatott vármegyénk érdekében lehető gyorsan és alaposan viendő keresztül, az esetre, ha a kiküldött bizottság valamely tagja akadályozva lenne, egy póttag megválasztását is javasolja. Elfogadtatott indítványára alapján póttagul br. Kemény Pál választott meg. Gáspár János egyéb elfogadatlanságára tekintettel nem fogadhatja el a megbízást, de Zeyk Dániel nyomatékos figyelmeztetésére, hogy ezt elfogadni erkölcsi kötelesség megtámadott vármegyénk reputációja iránt is, előlított szándékától, úgy dr. Mayer Ödön is, ki szinten nagy elfogadatlanságára és távollakására hivatkozott.

A szakjelentések és ügyek előadásával fejeződött be a szomorúan érdekes gyűlés.

Megyebizottsági tagválasztás.

Gyulafehérvárt, 1907. nov. 11-én.

Habár az utcák képe és különösen a főtér rendesen élénkebb képet nyújtottak, a mozgalom külső képéből még sem lehetett volna helyes következtetést vonni, hogy Gyulafehérvárt mai napon, az emberemékezet óta legélénkebb megyebizottsági tagválasztás folyt le. Hiszen mintegy 600 szavazásra jogosítottból 396 szavazott le, holott máskor alig százan éltek választói jogukkal. Az ugynevezett koalicionált-pártok, már napokkal a választás előtt nagy tevékenységet fejtettek ki, gyűléseket hirdettek, melyekre „megnyerték” gróf Teleki Árvéd, báró Wesselényi Ferenc és Ugron Zoltán országgyűlési képviselőket, legalább így hirdették öles betűkkel.

Meg is tartották kihirdetett gyűlésüket, de a fennen hirdetett notabilitások távollétében. Ezek helyett Farnos Dezső és két kövér úr jöttek el Enyedről, kik lehetnek ugyan nagytekintélyű hazafiak a saját patriájukban, de az országos nevű képviselőket pótolni nem igen voltak alkalmasok. Csupán dr. Fenyvesy Soma országgyűlési képviselő jött el a kihirdetettek közül, aki maga részéről conciliáns, békülekeny és minden tekintetben talpraesett beszédével és viselkedésével meg a más párthoz tartozók rokonszenvét is megnyerte — de a mennyit ő használt, ugyanannyit vagy talán még többet ártott az ügynek és a békés hangulatnak az ügyvezető alelnök Rass Károly tisztelendő úr mértéktelenül heves és mindenkit támadó beszéde, mely úgy hangja, mint tartalmanál fogva minden jobb érzésű emberben visszatetszést keltett.

Az alkotmánypárt semmiféle előkészületet nem tett, mert nem is volt szándéka harczba menni. Megyénk főispánja intenciójának is megfelelően bekérel és nyugalomra vágyott és habár erejének teljes tudatában volt, tisztán a város békejének megóvása érdekében azon conciliáns ajánlatot tette a másik párt intező bizottságának: egyezzenek meg olyképpen, hogy az alkotmánypárt jelöl 6 bizottsági tagot, ezek között Roska Józsefet és Vajda Lajost, akiket a másik párt is vitt, ezeken kívül még Nemes Sámuel kir. törvényszéki elnököt, Fábrián Sándor nagyprepostot, dr. Ujfaluassy József apát-kanonokot és dr. Deutsch Mór orvost, más hatot jelöljön az ellenpárt tetszése szerint; a 13 dikra nézve pedig sors-

huzás döntse el, hogy melyik párt jelölje. Az intező bizottság azonban ezen ajánlatot, mint „megalázót” ridegen visszautasította és csak arra volt hajlandó, hogy Roska és Vajdán kívül ő jelöljön hét bizottsági tagot, e kilenczet egyezségileg vigyük közösen, a fennmaradó négyre nézve pedig legyen harcz.

Ezen egyezséget (?) természetesen az alkotmánypárt nem tehetette magáévá és belement a választási harczba, amely fényes győzelmével végződött, habár sem előleges készülődés, sem erőkifejtés nem volt.

Az ugynevezett koalicionált pártban magában nagy megütközést és felháborodást keltett, hogy az intzők az alkotmánypárt ajánlatát nem is közölték a párttal, és a saját pártbeliek is erős kifejezésekkel ítélték el ezen ajánlatnak a vezetőség általi rideg elutasítását. Ezen eljárást mindenfelének elneveztek, csak épen okosságuk nem. Általános beszéd tárgyát képezi a pártban, hogy kizáróan a vezetőség ezen érthetetlen és ügyetlen eljárása idézte elő a párt csufos bukását, melyet mindenki, aki némileg tájékozva volt, előre láthatott. Imecs F. Jákó apátkanonok pártelnökkel, a mint illecekes forrásból halljuk, a párt vezetősége nem tartotta szükségesnek a megtett ajánlatot közölni, holott amint azt szinten legilletékesebb forrásból halljuk, az általános tiszteletnek örvendő pártelnök ép úgy, mint pártjának zöme, elesen elítéli az intező bizottság rideg magatartását és azon a nézetben van, hogy a megtett egyezségi ajánlatot, mint nagyon is méltányost nyomban és gondolkodás nélkül két kézzel el kellett volna fogadni.

Ugyancsak élénk visszatetszést keltett a törvényszék körében, hogy az intező bizottság a jelöltek közül érdemes elnökök személyét kihagyta és az ő közbenjárásukra az elnök fel is vétetett a jelöltek sorába. A törvényszék, járásbíró és ügyészegnél oly jelölési lista forgott, melyben Nemes Sámuel is szerepelt. Csak délfelé tudtak meg, hogy a part egyebekben azonos nyomtatott listával szavaz, a melyen azonban Nemes Sámuel neve hiányzik. Emiatt a törvényszékiek és az intező bizottság között heves vita támadt és az intezőket bizonyon nem a leghizelgőbb jelzőkkel illették.

A választás eredménye a következő. Beválasztottak 6 évre Roska József 380, Vajda Lajos 375, Nemes Sámuel 261, dr. Ujfaluassy József 231, Fábrián Sándor 229, dr. Deutsch Mór 221, dr. Fejér Gerő 221, Deutsch Manó 220, Grosz Frigyes 220, dr. Felszeghy Lajos 219, Zeiler Sámuel 217, Ruszán Florián 217, és 3 évre Tekuleszku János 215 szavazattal. A másik párt listájából legtöbb szavazatot kaptak Zlamál Ágost 175, Kolombán Antal 172, Zomora Dániel 170, Rass Károly 168, dr. Adorján Samu 166, Korody Imre 161, Wagner Sándor 158, Szalanczy László 158, Balla István 146, Fried Albert 143, és Haas Vilmos 131 szavazatot.

Felvilágosításul.

Az 1905. évben a márosújvári járás 32 községe részére, a községek anyagi felelőssége mellett, engedélyezett 76 ezer korona értékű inség-gabona és széna-segély a Nagyméltóságú földmívelésügyi miniszter úr 12950—1904. számú rendelete értelmében két részletben volt behajtandó 1905. és 1906. években.

Egy járási értekezleten elhatározottat, hogy a rendre részletekben befolyó összegek azon intenczióból, hogy e pénzek időközti kamatai a fizetőképtelenné váló felektől behajthatatlan összegek fedezetére fordításának a községek pénztárainak megterhelése nélkül, takarékpénztárba helyeztessenek el gyümölcsözés végett. Azt hiszem, hogy ez az ország más járásában is megtörtént.

Az 1905. és 1906. évben befolyt összegek tényleg a fenti határozat értelmében a márosújvári takarékpénztárba tétettek már csak azért is, mert különben azok kamatozatlanul heverték volna a községek pénztáiraiban, vagy az állampénztárban, miuthogy a teljes befizetés határideje 1907. márczius 31. volt.

Erről én 1905. év szeptember hó 29-én a vármegye főispánjához jelentésemet megtettem 2352—1905. szám alatt.

Az 8198—905. szám alatt 1906. márczius 31-én kiadott földmívelési miniszteri rendelet szerint az inség-segély 1907. márczius 31-ig volt fizetendő a kir. adóhivatalba, mely időre tényleg a takarékpénztárba be volt fizetve 73 ezer kor. összeg.

A takarékpénztár igazgatósága kellően megindokolt felterjesztésben arra kérte a Nagyméltóságú miniszter urat, hogy tekintettel az időközben beállott néhez pénzvisszonyokra, engedje meg e nagy összegek kisebb részletekben való visszafizetését, mert ellenesében kénytelen volna a kölcsönök felmondásával talán épen azokat sujtani, kik az inség-kölcsönt élvezték. A kérés nem teljesített. Ekkor a takarékpénztár megtette a lépéseket a betét visszafizetése iránt, de a folyton súlyosbodo pénzügyi helyzet ezen legjobb szándékában megakadályozta, mert a visszleszámitolási hitel megszorítása miatt a pénzkészlet legnagyobb része a lejáratok fedezetére elküldetett a fővárosi és kolozsvári bankoknak, melyek a hitelt egyszerre és kimélet nélkül megszorították.

Az intezet azon reményben, hogy a magas kincstár, melynek szintén tudomása kellett legyen a takarékpénztár fontos nemzeti és közgazdasági hivatásáról, továbbá az általános rossz pénzügyi helyzetről, nem fogja a takarékpénztár rombadőlését előmozdítani; nyugodtan azt hihette, hogy a miniszter úr hallgatólág beleegyezett a prolongatióba, ennek következtében összes befolyó pénzeit tovább is a visszleszámitolás fedezetére fordította. Ha csak sejtem is, hogy a minisztérium megtorló lépésre készül, nagyon természetes, hogy találtam volna módot a betét visszafizetésére.

A pénzből tehát egy fillér el nem vészett, mint egyes vidéki lapok tévesen írják, sem veszélyeztetve mincset, a teljes összeg utban már az adóhivatalhoz.*

Tájékozas végett megjegyzem, hogy legjobban bizonyítja a járási értekezlet helyes eljárását az, hogy az elszegényedett lakósktól be nem hajtható 1131 korona összeg inség-segély a községek megkimélésével a 3000 koronán felül levő betét-kamatból lesz fizetve; míg ha a behajtott összegek egyszerre az adóhivatalhoz szállítottak volna, az 1131 korona a községeket terhelné.

Nem áll az, hogy az inség-segélyt idő előtt hajtottam be; nem áll az, hogy a rendre befolyó összegek azonnal az adóhivatalba voltak beszállítandók; nem áll az, hogy a takarékpénztár a fenti összegre reászorult volna s végül nem áll az, hogy a községek tiltakoztak a pénznek a takarékbba elhelye-

* Tényleg folyó hó 11-én be is lett fizetve.

zése ellen; egyetlen lépés ez irányban senki részéről máig sem tétetett, sőt az egész járás közönsége helyeselte az eljárás intencióját.

Fölemlitem azt is, hogy a járás közönségének beláthatatlan kárára meghurcolt takarékpénztár maga is függetlenül az állami inszégsegély-akciótól 10.000 kor. értékű inszégsegélyt osztott ki a szegény nép között 1905. év folyamán.

Ennyit az igazság érdekében.

Marosujvár, 1907. november hó 8-án.

Böjthe Kálmán,
főszolgabíró.

Vegyes hírek.

— **Lapunk mai száma 4 oldalon jelenik meg.**

— **Az erdélyi ev. ref. Egyházkerület** közgyűlést tartott Kolozsvárott folyó hó 9-10. napjain. A közgyűlést Bánffy Dezső báró nyitotta meg hosszabb beszéddel. Arra emlékeztetett, hogy azzal nyitotta meg az 1902. évi közgyűlést, hogy megnevezett az idők veszes járasa felettünk. Ma sem mondhat egyebet. Talán még nehezebb az idő és mi még gyöngébbek vagyunk. Ezután azt fejtette, hogy egyházban a széthuzás tüneteit látja, pedig éppen ma kellene, — ugymond — összetartani a retrograd irányzattal szemben. A hivatalos szervezet van hivatva arra, hogy megvédje az egyház jogait és nem népgyűlés jellegű összejövetelek és szervezetek. Pedig cselekedni kell, mert a középkor ujul fel a mai türelmetlen és reakcionárius áramlattal. Ezután igen részletesen felsorolta a sérelmeket is. Majd áttért a törvényhozás működésének bírálatára. A magyar törvényhozás 1791. óta szabadelvű irányzatú volt vallási kérdésekben; az 1907. év törvényhozása tért el ettől az irányzattól. Az 1907. évi 27. t. cz. egyik szakaszáé a dicsőség, hogy megtörje a szabadelvű irányt, és a visszafejlődést a magyar törvénytarban megkezdje. E törvény a világi tanítókat állami fenhatóság alá helyezi, de a szerzetesek és apácák nincsenek az állam felügyelete alatt. Ezeknek tehát szabad elhanyagolni a magyar nyelvtanítást és más szabálytalanságot elkövetni. A magyar törvényhozás a huszadik században lemondott azokról a jogokról, amelyekért sikra szállott Eötvös, Deák és Kossuth. A beszédet nagy tappssal fogadta a közgyűlés, mely különösen az új zsinati törvények által követelt szervezet-változtatással foglalkozott. A nagyenyedi kollégium előjárásába megválasztottak: Szilágyi Farkas, Jancsó Sándor, Sándor János, Szécsi Ferencz, Veress Károly, Ferencz Samu lelkészek; Dezső Zsigmond és Szabó Albert világiak. A nagyenyedi kollégiumhoz új rendes tanárrá választott ifj. dr. Bartók György, akit szíves örömmel üdvözlünk megválasztása alkalmából.

— **Meggyesy Zoltán** czimbalom- és xylophon-művész kedden este mutatta be művészetét. Nagyobb számu közönség is meghallgathatta volna Meggyesy művészies játékát, mely valóban kiváló ugy a cim-

balmon mint a xylophonon. Különösen nagy hatást ért el xylophonjátékával; abból az egyszerű fadarabokból a legszebb kurucznotákat csalta ki. A 4 éves Jancsika fiával a szép kicsi „művészszel“ négykézre összejátszott számai is pompásak voltak, sűrű tapsok között kellett több játékukat megismételni. — Csütörtökön, ma este megismétlik hangversenyüket.

— **A Marosujvári Takarékpénztár** felől, kapcsolatban a belügyminisztérium részéről az alsófehérvármegyei alispán ellen indított fegyelmi eljárással, olyfele hírek terjedtek el a sajtóban, mintha a marosujvári kerület részére engedélyezett inszégkölcson, melyet a megyei hatóság a nevezett pénzüntézetnél betétként helyezett el, elkalódott volna, illetve behajthatatlanná vált, minek folytán az államnak, illetve a községek lakosságának kára támadt. Ez a hír tejjességgel valótlan, aminek legjobb bizonyítéka az a tény, hogy a nevezett takarékpénztár a kérdéses, közel 60 000 korona összeget a nagyenyedi adóhivatalhoz már becsallította. A fenti hírelés nyomán a marosujvári takarékpénztárnál nagyobb visszleszámitolási hitellel érdekelt budapesti és megyei pénzüntézetek azonnal beható vizsgálót tartottak a takarékpénztárnál és ez alkalommal is konstataáltak, hogy a takarékpénztárnál semminemű szabálytalanság vagy rendellenesség nem történt s hogy az intézet vagyona, valamint a reabizott takarékbetét- és hitelállomány minden tekintetben intakt, sőt az is megállapítható volt, hogy a takarékpénztár, az általában súlyos pénzüviszonyok daczára, kedvező mérleggel fogja a folyó évet is lezárni.

— **Vasutasok mulatsága.** A helyi és környékbeli vasutasok szombat este tartották meg műsoros táncmulatságukat, mint az első vasutas mulatságot városunkban, a vasutas árvaház javára. A „Virágfakadás“ című egyfelvonásos kis vígjátékban Szűcs Kornélia, Kónya Rózsika, Egresi Erzsike, Gorove Miklós és Haverland Péter pompásan és kedvesen játszottak. Az „Öngyilkos“ monologot Haverland Albert ügyesen adta elő. Csegezi Mariska hegedűjátékát Ince Klárka kísérte, s oly kellemesen és összevágóan játszott e két kis leány, hogy ugyan csak megtapsolták. Kiss Ferencz humoros és derűtséget keltő felolvasása zarta be a műsort, mely után a tánc vígan és jókedvben tartott virradtig. (Kár, hogy a mulatság fényére arnyéket vetett az egyik vidéki rendező bizottsági tag indulatossága, a mi tettlegeséggel kezdődött a táncsteremben és ugyanugy végződött a folyosón, hol a rendőrök léptek közbe. Ez a műsoron kívüli pont elmaradhatott volna).

— **Szökött katona.** Noudrea János a Gaboré szekási illetőségű ujoncz Gyulafehérvárról megszökött. Körözik.

— **A fugadi körjegyzőség** hivatala Asszonyneperől Fugadra helyeztetik át f. hó 15-től kezdve.

— **Temető-ört** keres a nagyenyedi református és ágostai temetők együttes bizottsága. Jelentkezéseket elfogad Weinrich Friegyes ág. ev. lelkész.

— **A zalatnai körjegyzői irodában** az adó és kataszteri ügyek önálló vezetésében s a magyar és román nyelvben teljesen jártas *segédjegyző* „előnyös feltételek mellett azonnal alkalmazást nyerhet. Pályázni szándékozó forduljon Albini Gyula körjegyzőhöz.

— **Kérem, tegyen egy** szívességet és ha rheumája van, tegyen egy kísérletet az Első Alföldi Cognacgyár r. t. „Alföldi Sósorszeszével“ és meggyőződik személyesen, hogy az páratlan jó szolgálatot tesz.

Cyengeséget,

akár szervezeti fejletlenségből, akár betegségből származnék, gyorsan gyógyít a SCOTT-féle Emulsió, melyet tökéletes táp-gyógyszernek lehet nevezni, mert rendkívül hatásos a gyögyereje, s emellett

izletes és könnyen emészthető.

A legmakacsabb beteg is gyorsan hozzászokik a SCOTT-féle Emulsióhoz, mely a leggyengébb gyomornak sem okoz nehézségeket.

Egy eredeti üveg ára 2 K. 50 fillér.

Kapható minden gyógyszerárban.

— **Országos Ifjusági Madárvédő Liga.** Az Országos Állatvédő Egyesületnek az az akciója, mely arra irányul, hogy az ország összes tanulóifjusága már az elemi iskolától kezdve az állat- és madárvédelem zászlója alá sorakozzék, rokonszenves visszhangra talált országszerte. Kövessük a jó példát mi is.

— **Magyar Otthon.** Tisztelt olvasóink becses figyelmébe ajánljuk a Budapest, VIII., Főherczeg Sándor-utca 30. szám alatt levő Magyar Otthon Penziót. Mersékelt árban elegánsan butorozott, külön bejárattal szobákat lehet ott bérelni s esetleg teljes ellátás is kapható. Csoportos jelentkezőknek megfelelő kedvezmény. Szigoruan családi otthon.

Felelős szerkesztő:

Dr. MÜLLER JENŐ.

Főmunkatárs:

Dr. Szász Pál.

Kiadó:

Nagyenyedi Könyvnyomda és Papíráru gyár részv. társ.

Muskotály bort

2—3 éveset keres megvételre.

Mintázott ajánlatokat kér

Fischer és Társai
faiskola és szőlőoltványtelepek

214 NAGYENYED. 1—3

Ifj. MÉLÁSZ JÁNOS ÉS TÁRSA

női és férfi divatáru, fehérnemű és rövidáru raktára; temetkezési és hullaszállítási vállalata Nagyenyeden, Fötér 3. szám.

Bátorkodunk a n. é. helyi és vidéki közönség szíves figyelmét a most ujonnan berendezett női és férfi divatáru, fehérnemű és rövidáru raktárunkra fölhívni, hol jutányos árban és a legpontosabb kiszolgálás mellett szerezhető be minden szükséglet.

Temetkezések rendezését és hullaszállítást legnéltányosabb árak mellett eszközölünk, egyszerű és díszes kivitelben

Hégyi János

műlakatos és gépjavitó műhelye
NAGYENYEDEN, Tövis-utca 19.

Elvállalok mindennemű épület-, mű- és géplakatos munkákat, u. m. vasrások, vasajtók, épületvasalások javítását és újbóli készítését, továbbá villanycsengők, telefon és villámhárítók szakszerű szerelését. Varrógépek és kerékpárok javítását a gyári árban való újonnan beszerzését, végre mindennemű gőzeséplők, motorok, szivattyúk és szivattyúskutak, gazdasági gépek és eszközök pontos és ügyelmes javítását és ezeknek szintén gyári árakban való beszerzését. — Ajanlom a gazdaközönségnek saját műhelyemben összeállított elpusztíthatatlan aczélféjű ekéimet és vasboronáimat, melyeket jótállás mellett felelősséggel adok el, nem tejszövet kieresélek, vagy kívánság szerint átalakítok.

Szakmámba való költségvetéssel díjtalanul szolgálok. Becsés pártfogást kér.

12 91-104

kiváló tisztelettel
HEGYI JÁNOS,
műlakatos és gépjavitó műhelye

Egyedüli legolcsóbb bevásárlási forrás!

Lányi Lajos

női és férfi divat-üzlete
NAGYENYEDEN.

Értesítem a t. vevőközönséget, hogy ősz és téli bevásárlási utamról hazarokkentem. Rakományom vanak a legszebb és legújabb női divat kelmék, u. m. flanelok, seh-viottok, angol szövetek, delenek és minden minőségű barkhettek. Blúz újdonságok. Női, férfi és gyermekcipőkben az országhírű Vácsi Kobrak-gyárnak egyedüli taktára. Nagy választéku hazai gyártmányu vászonaruk és tehermentők, kalapok, kessztyúk, harisnyák, flaneltakarók, paplanok és matrácok.

Állandó nagy választék női ruháidiszakban, selymek és belsárúktan. Gyászruha koméktan meglegő választék.

Femeltkezési cikkek, síkoszörök stb. feltűnő olcsó árakban szereshetők be.

Tanuló ifjúság részére szükséges árak nagy választékban.

!! A legszolidabb és legpontosabb kiszolgálás!!

Óriási választék!

Eladó szőlő.

Galpiki hegyben két és fél hold területű szőlő, 1/3 része újonnan beállított termő, a tetőn lakóház és sajtolószin, az alján szép gyümölcsösrel eladó.

Értekezhetni a tulajdonossal:

Mészáros Gyula gazdatiszttal
Háporton, u. p. Magyarlapád.

212 2-2

Nyomatott a Nagyeneyedi Könyvnyomda és Papírárugyár Részvénytársaság könyvnyomdájában Nagyeneyeden.

Nagyeneyedi Kisegítő Takarékpénztár részv.-társ.

Részvényfőke: 400.000 kor. Tartalékalap 200.000 kor.

Előnyös kölcsönt ad betéltázasra, megfelelő kezességre, értékpapirokra, sorsjegyekre, jóhitehő pénzüzetetek részvényeire.
Vásárol és elad értékpapirokat.
Letétbe elfogad értékpapirokat, sorsjegyeket, értékeket kevés őrzési díj mellett.
Idegen kölcsönöket a legelőnyösebben konvertál.
Váltokat az összeg nagysága szerint legelőnyösebb feltételek mellett számítoi le.
Állandó betétet 5% kamattal mellett fogad el.

Nyitva áll hétköznap d. e. 9-12, d. u. 3-4 óráig.

Üzletfeleink részére telefon bevezetve 14. szám alatt.

FISCHER ÉS TÁRSA NAGYENYED Alsó-Fehér megye.

215 100-104

100 KAT. HOLD.

A legszebb gyümölcsfák.

Kifogástalan szőlőoltványok.

80.000 gyümölcsfa oltvány
1 millió gyümölcsfa-alany
1 millió előkerítés csemete.
Sétaterfák • Diszcserepek • Rozsák
Bogyogyümölcsök stb.

1 1/2 millió szőlőoltvány.
Európai és amerikai sima és gyökéres szőlővesszők stb.
Árjegyzék és művelési utasítás ingyen.

EGYESÜLT FA- és SZŐLŐOLTVÁNYISKOLÁK FISCHER ÉS TÁRSA, és AMBROSI N.

Nagyérdemű vevőközönség!

Van szerencsém a n. é. vevőközönség becses tudomására hozni, hogy a helybeli piacon Vár-épület 8. sz. alatt

női- és férfi-divatüzletet

nyitottam, hol állandóan dús választékban tartok jóminőségű hazai gyártmányu női-, férfi- és gyermek-czipőket, férfi- és flukalapókat, ing, gallér, kézelő, harisnya és esőernyőket.

Továbbá vásznak, flanelok, czibelin, lodenszövetek, szöttes, zephir, cretonok, parketok. Újdonságok női divatkelmék és cheviotokban. Ágyterítők, függönyök, paplanok és még sok itt fel nem sorolt cikkek.

Miután bevásárlásaimat kizárólag készpénzzel eszközölöm és nagy mennyiséget veszek, abban a kellemes helyzetben vagyok, hogy az üzletben lévő összes cikkekkel feltűnő olcsó gyári árban számíthatom.

Ezek után kérem a n. é. vevőközönség becses pártfogását, hogy alkalmam legyen olcsó áraimról meggyőződtetni.

Tisztelettel

Weinberger Miksa.

Vár-épület 8. szám.

182 18-25

Feltűnő olcsóság tennis flanelokban 15 krajczártól kezdve.

Czifra
Hogy
Ninos
Selyen

Zongor
Sir a
Ideger
Dalóh

A fül
Egyet
Ha ost
Csak

Idegen
S mig
Sir a
Magya

Szá